



Saksbehandler

Per Kristian Krogstad

Telefon

77 64 22 25

Vår dato

12.4.2007

Deres dato

16.1.2007

Vår ref.

2007/1060 - 2

Deres ref.

06/2385-10

Arkivkode

542.1

Fiskeridirektoratet Region Troms  
Postboks 940  
9259 Tromsø

## Utslippstillatelse for oppdrettsanlegg for laks og ørret på lokaliteten Skardbergvika i Gratangen, Gratangen kommune

Vi viser til søknad fra Kleiva Fiskefarm AS og Gratangslaks AS, datert 30.1.2006, oversendt fra Fiskeridirektoratet 16.1.2007 til behandling etter forurensningsloven.

I medhold av lov om vern mot forurensninger og om avfall av 13. mars 1981 nr 6, § 11 og § 16 gir Fylkesmannen i Troms herved Kleiva Fiskefarm AS og Gratangslaks AS tillatelse til utslipp til luft og vann fra et oppdrettsanlegg for matfisk av laks og ørret på følgende lokalitet i Gratangen kommune:

Lokalitet	MTB (tonn)	UTM-koordinater	Samlokalisering
Skardbergvika*	3400	1332-2 33W WS 931 262	TI0001, TI0005, TG0004 og TG0007

\* Det er satt som vilkår til tillatelsen at det gjennomføres årlig overvåking av resipienten som beskrevet under pkt. 7.1

Tillatelsen gjelder på de spesielle og generelle vilkår som følger vedlagt.

Den tidligere utslippstillatelsen for lokaliteten faller med dette bort.

### TILLATELSENS RAMME

Tillatelsen gjelder fra det tidspunkt anlegget har fått konsesjon fra Fiskeridirektoratet, region Troms. Dersom anlegget ikke har etablert seg, utvidet eller flyttet innen 2 år, må det i henhold til forurensningslovens § 20 gis melding til Fylkesmannen som avgjør om en ny søknad er nødvendig.

Tillatelsen gjelder for produksjon av laks og ørret i merdanlegg i sjø. Maksimalt tillatt biomasse for lokaliteten er oppgitt i tabellen ovenfor.



Tillatelsen omfatter i tillegg, med unntak av forhold nevnt i vilkårene for utslippstillatelsen, eventuelle utslipp fra produksjonsutstyr og sanitæravløp knyttet til anleggets oppdrettsvirksomhet.

Tillatelsen gjelder ikke for slakting og sløyting av fisk og impregnering av nøter.

## FRISTER

Tiltak	Frister	Punkt i vilkårene
Forslag til opplegg for resipientundersøkelser sendes Fylkesmannen for vurdering	<b>1. juni 2007</b>	7.1
Internkontroll	Ved oppstart	6.1
Plan for disponering av avfall fra virksomheten.	Ved oppstart	4.1
Årsrapport ang. produksjon, avfall, forbruk mm.	Rapporteres i tråd med gjeldende regelverk	6.3
Resipientundersøkelser i Gratangen (4-års program)	Målinger gjennomføres månedlig i tidsrommet oktober - januar	7.1

## BEGRUNNELSE

Søknaden gjelder utvidelse av eksisterende anlegg av matfiskproduksjon av laks og ørret i sjøanlegg hos Kleiva Fiskefarm AS og Gratangslaks AS ved Skardbergvika, Gratangen kommune. Søknaden omfatter utvidelse fra 900 tonn til 3400 tonn maksimalt tillatt biomasse (MTB)

Gratangen kommune har behandlet søknaden og anbefaler at det gis tillatelse til utvidelse.

Vi gjør oppmerksom på at lokaliteten godkjennes for den MTB som er oppgitt i tabellen over, og at en samlokalisering, der lokaliteten er nevnt i flere tillatelser, ikke betyr at hver av konsesjonene har samme MTB på lokaliteten.

Omsøkte lokalitet ligger i ytre del av Gratangen. Med denne utvidelsen vil den samlede godkjente MTB på de godkjente lokaliteter i fjorden utgjøre 8 800 tonn. Begrensninger i samlet konsesjonstørrelse og brakklegginger peker på at all denne kapasiteten trolig ikke kan utnyttes samtidig slik konsesjonsstrukturen er i dag. Dypområdene i fjorden vil samlet sett over tid uansett få tilført betydelig mengder av organisk materiale. Som følge av usikkerheter omkring fjordens naturlige rensekapasitet, setter Fylkesmannen krav (vilkår) om overvåking av vannmassene fra overflaten til bunnen på utvalgte stasjoner ved hjelp av standard hydrografi- og oksygenmålinger. På denne måten vil man på en kost/nytte-effektiv måte få kunnskap om tilførslene av organisk materiale fra oppdrettet i fjorden har en negativ effekt på oksygenforholdene i dypvannet utover akseptabelt nivå.

### Om undersøkelsesopplegget

Kleiva Fiskefarm AS og Gratangslaks AS skal ved hjelp av uavhengig fagkompetanse få utarbeidet et undersøkelsesopplegg for overvåking av vannmassene i fjorden. Vi viser til i denne sammenheng til vilkår 7.1 til denne tillatelse.

## **ENDRINGER OG OMGJØRING AV TILLATELSEN**

I medhold av forurensningslovens § 18 kan fylkesmannen oppheve eller endre påleggene som er gitt i denne tillatelsen eller gi nye pålegg. Fylkesmannen kan også kalle tilbake tillatelsen dersom forutsetningene gitt i § 18 tilsier det.

## **TVANGSMULKT**

I medhold av forurensningslovens § 73 kan Fylkesmannen fastsette tvangsmulkt til staten for å sikre at vilkårene i utslippstillatelsen gjennomføres.

## **STRAFFANSVAR**

Ved overtredelse av denne tillatelsen, med vilkår, kommer forurensningslovens kap. 10 til anvendelse dersom forholdet ikke går inn under noen strengere straffebestemmelser.

## **ERSTATNINGSANSVAR, KLAGEADGANG MV.**

Tillatelsen til utslipp fritar ikke for erstatningsansvar etter de alminnelige erstatningsregler jf. forurensningslovens § 10, annet ledd.

Tillatelsen kan påklages til Statens Forurensningstilsyn av sakens parter, eller andre med rettslig klageinteresse, innen 3 uker fra det tidspunktet underretning om avgjørelsen er kommet fram til vedkommende part. En eventuell klage skal angi det vedtaket som det klages over, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes. Klagen skal sendes til fylkesmannen. En eventuell klage fører ikke til at iverksettelsen av vedtaket utsettes. Fylkesmannen eller Statens forurensningstilsyn kan, etter anmodning eller av eget tiltak, beslutte at vedtaket ikke skal iverksettes før klagefristen er ute eller klagen er avgjort (jf. forvaltningslovens § 42). Avgjørelsen av spørsmålet om iverksettelse kan ikke påklages (jf. forvaltningslovens § 2 bokstav b jf. § 28)."

Oppstart av virksomheten før eventuell klage er avgjort skjer på søkers eget ansvar.

Med visse begrensninger har partene rett til å se dokumenter, og Fylkesmannen vil på forespørsel kunne gi nærmere opplysninger vedrørende denne saken.

Med hilsen

Cathrine Henaug  
kst. fylkesmiljøvernssjef

Børge Holte  
fagsjef forurensning

*Vedlegg: Vilkår til tillatelse*

*Kopi:*

*Mattilsynet, distriktskontoret for Sør-Troms, felles postmottak, postboks 383, 2381 Brumunddal  
Gratanglaks AS, 9470 Gratangen  
Kleiva Fiskefarm AS, 9455 Engenes*

## VEDLEGG TIL TILLATELSE

for *Kleiva Fiskefarm AS og Gratangslaks AS*

Snr. 07/1060 542.1

Dato: 12.4.2007

### TILLATELSENS VILKÅR

#### 1. UTSLIPP TIL VANN

##### 1.1 Fôr

Ved fôring av fisken skal tap og spill av fôr reduseres mest mulig. Det tillates bruk av våtfôr for en produksjon begrenset til 50 tonn. Ved større produksjon skal det benyttes tørrfôr eller mykfôr. Oppmalt våtfôr skal tilsettes tilstrekkelig bindemiddel for å unngå forspill og forurensning.

Definisjoner:

Våtfôr: Hel fisk, slo eller oppmalt fisk/avfall tilsatt bindemiddel. Konsistensen av oppmalt våtfôr er deigaktig. Tørrstoffinnhold < 40 %

Mykfôr/pellets: Oppmalt fisk/fiskeavfall, tilsatt så mye bindemiddel at den kan føres ut som pellets uten å gå i oppløsning. Tørrstoffinnhold > 50 %

Tørrfôr: Tørrstoffinnhold > 90 %

##### 1.2 Fôrkjøkken

Fettholdig avløpsvann fra fôrkjøkken skal passere fettavskiller før utslipp. Fettavskilleren skal utformes, dimensjoneres og drives i samsvar anbefalinger gitt i rapport 65 (Norvar 1996) : *Forslag til veileder for fettavskiller.....* Utslippsledning skal føres ut i sjøen slik at munningen ligger på minst 5 m dyp og minst 20 m fra strandkanten (ved middelvannstand). Ledningen må forankres slik at den ikke flyter opp eller forandrer leie. Plassering av ledningen må foregå og avmerkes i samråd med Kystverket.

##### 1.3 Medisiner/kjemikalier

Anvendelse og utslipp av medisiner, insekticider, desinfeksjonsmidler mm skal skje i samsvar med gjeldende regelverk/retningslinjer fra forurensningsmyndighetene.

##### 1.4 Sanitæravløpsvann

Utslipp av sanitæravløpsvann fra personalrom mm må godkjennes av kommunen i samsvar med gjeldende regler for utslipp.

#### 2. UTSLIPP TIL LUFT

Fôrlagring og -tilberedning, spyling, rengjøring og tørking av nøter, håndtering av avfall samt andre aktiviteter ved anlegget skal foregå på en slik måte at de ikke fører til luktulemper av betydning for naboer mm.

#### 3. STØY

Anlegget skal utformes og drives slik at det ikke oppstår urimelige støyulemper.

## **4. AVFALL OG SLAM**

### **4.1 Produksjonsavfall og slam**

Alt avfall som oppstår ved anlegget skal leveres til godkjent mottak.

Død fisk, slakteavfall, fôrrester, slam, fett o.l. skal håndteres slik at det ikke oppstår forurensningsmessige ulemper.

Død fisk skal tas opp av sjøen minst hver dag i sommerhalvåret som gjelder fra 1. juni til 31. oktober, og annenhver dag i vinterhalvåret. Ved høy dødelighet skal hyppigheten økes.

Oppsamlet død fisk skal konserveres omgående ved ensilering, frysing e.l. og føres til eget lager. Ved ensilering skal fisken kvernes.

Oppdrettsanlegget skal ha beredskap for å håndtere massiv fiskedød, f.eks. ved algeoppblomstring eller sykdom.

Antibiotikaholdig død fisk og annet antibiotikaholdig avfall eller slam skal oppbevares i eget lager. Lageret skal ha tilstrekkelig kapasitet, både til avfall ved vanlig drift og avfall ved sykdom.

Oppsamlet organisk avfall som ikke inneholder antibiotika skal om mulig utnyttes til enten fôrprodukter eller gjødsel/jordforbedringsmiddel i tråd med gjeldende bestemmelser.

Dumping i sjøen er ikke tillatt.

Nedgraving og forbrenning tillates bare etter skriftlig godkjenning fra Fylkesmannen og Mattilsynet.

### **4.2 Medisin- og kjemikalierester.**

Ubenyttede rester av medisinfor, antibiotika, insekticid samt andre spesielle miljøfarlige stoffer inkludert emballasje skal samles opp og lagres forsvarlig før avhenting ved produsenten eller annen instans godkjent av myndighetene. Det samme gjelder for oppsamlet antibiotikaholdige fôrrester og ekskrementer.

### **4.3 Annet avfall**

Emballasje o.l. samt alt annet avfall som ikke omfattes av pkt 4.1 og 4.2 skal overføres til godkjent avfallsanlegg for slike avfallstyper.

### **4.4 Slamfjerning**

Dersom det er nødvendig med slamfjerning fra sjøbunnen skal dette omsøkes skriftlig hos Fylkesmannen. Søknaden skal beskrive hvordan slammet er tenkt transportert og disponert. På grunn av smittefaren må også veterinærmyndighetene (Mattilsynet) varsles.

Oppsamlet slam skal om mulig nyttes til gjødsel/jordforbedringsmiddel i tråd med gjeldende regelverk

## 5. OPPBEVARING AV MEDISINER OG KJEMIKALIER

Medisiner, insekticider, kjemikalier mm skal lagres forsvarlig og avlåst slik at de ikke er tilgjengelig for uvedkommende. Lagerlokalet skal utformes slik at spill ved uhell e.l. kan samles opp og ikke slippes ut. f. eks. ved hjelp av oppsamlingstanker/kanter med tilstrekkelig volum.

## 6. KONTROLL

### 6.1 Internkontroll/rutiner for vedlikehold.

Bedriften plikter å bygge opp et internkontrollsystem (jf Internkontrollforskriften fastsatt 06.12.96, med ikrafttredelse 01.01.97). Systemet skal blant annet inneholde mål for miljø og sikkerhet, beskrivelse av organisering, rutiner og prosedyrer, og oppdatering av systemet. Bedriften plikter å føre jevnlig tilsyn og kontroll med fôringsutstyr, eventuelle renseanlegg mm, slik at disse alltid drives mest mulig effektivt. For å sikre dette, skal bedriften drive rutinemessig forebyggende vedlikehold og ha et rimelig reservelager av de mest utsatte komponenter.

### 6.2 Kontroll

Bedriften skal registrere og journalføre følgende data;

- fiskebestand
- mengde død fisk
- mengde rømt fisk
- fôrtype og forbruk
- anvendelse av antibiotika, insekticider, og andre kjemikalier (type og mengde).
- mengder oppsamlet antibiotikaholdig slam og disponeringsmåte
- avfallsmengder og disponeringsmåte

Journalen skal oppbevares på anlegget i minst 2 år og være tilgjengelig ved kontroll/inspeksjon.

Bedriften plikter å la representanter for fylkesmannen og de etater og institusjoner som Fylkesmannen bemyndiger, inspisere anlegget til enhver tid.

### 6.3 Årsrapport

Hvert år skal det utarbeides en rapport som viser siste års produksjon, avfallsmengder og -håndtering, samt forbruk av fôr, medisin mm. Årsrapporten leveres på standard skjema, og skal inneholde en sammenligning av faktiske og tillatte mengder/forhold. Eventuelle overskridelser må kommenteres.

Årsrapporten sendes Fylkesmannen *innen 15. februar* det påfølgende år. Denne rapporteringsrutinen er imidlertid under endring, og selskapet kan derfor avvente slik rapportering inntil annen beskjed blir gitt ved at Fylkesmannen sender eget brev med krav om rapportering.

## 7. RESIPIENTUNDERSØKELSE

Bedriften plikter å bekoste eller delta i de undersøkelser som Fylkesmannen finner nødvendig for å kartlegge anleggets forurensningseffekt på resipienten, jf. forurensningsloven § 51.

Bedriften kan også pålegges å betale en forholdsmessig del av kostnadene ved et resipientundersøkellesprogram for området hvor anlegget er plassert.

## **7.1 Overvåking av Gratangen**

Virksomheten skal **innen 1. juni 2007** få utarbeidet og sende til Fylkesmannen et opplegg (måleprogram) for overvåking av vannmassene i Gratangen fra utløpet mot Astafjorden og inn til Straumsnes. Dette arbeidet og etterfølgende målinger skal utføres av uavhengig fagkompetanse. Det vil være hensiktsmessig at stasjonsnettets koordinatfestes og avtegnes på et egnet kart som legges ved programmet.

Formålet med måleprogrammet er å overvåke utviklingen av oksygennivået i bunnvannet (oksygenminimum og etter omrøring) over tid på minimum 4 kvalifisert utvalgte og faste stasjoner fordelt i de dypeste områdene langs et transekt midtfjords fra utløpet av fjorden og inn til Straumsnes. I tillegg skal det etableres en egnet referansestasjon lokalisert på noenlunde tilsvarende dyp utenfor utløpet av fjorden.

Det skal derfor gjøres standard hydrografi- og oksygenmålinger fra overflaten til bunnen på de utvalgte stasjoner. Tidsrommet for målingene vil sannsynligvis måtte være i månedene *oktober, november, desember* og *januar* for å sikre seg målinger av oksygenminimum og nivå etter omrøring.

Overvåkingen skal foretas årlig i løpet av en 4-års periode. Første måleserie skal gjøres samme høst/vinter som Skardbergvika etter driftsplanen tas i bruk (nytt utsett) med utvidet MTB i tråd med tillatelsen. Tidspunkt for første måleserie skal angis i overnevnte måleprogram.

## **8. GENERELT**

### **8.1 Egenkontroll og ansvar**

Bedriften plikter, gjennom instruksjer, kontroll og andre tiltak, å sørge for at driften av anlegget skjer slik at ulemper og skadevirkninger begrenses mest mulig.

### **8.2 Akutte utslipp**

Bedriften plikter å gjennomføre tiltak med sikte på å unngå akutte utslipp av f. eks olje og kjemikalier o.l. Ved akutt eller fare for akutt forurensning skal brannvesenet (**110**) kontaktes umiddelbart.

### **8.3 Nedleggelse, eierskifte, konkurs**

Ved eierskifte, inklusive ny eier etter en konkurs, må det gis melding om dette til forurensningsmyndigheten innen 4 uker. Det samme gjelder ved navneendring. Ved nedleggelse av driften, f.eks. på grunn av en konkurs, skal det også gis melding om til forurensningsmyndigheten, jf. forurensningslovens § 20.

Bedriften er ansvarlig for all rydding og istandsetting av det berørte område, jf. forurensningsloven § 20. Dette inkluderer fjerning av bøyefester, slam på sjøbunnen mm. etter nærmere anvisning fra Fylkesmannen.